

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A feltámadt szabadelvűség.

Debreczen, február 28.

Az egykori szabadelvűpárt négy évtizedes uralma sohasem bolygatta meg az 1867-iki kiegyezést. Mindig visszautasította azokat a törekvéseket, amelyeket Apponyiék a kiegyezés ugynevezett nemzeti irányu továbbfejlesztése érdekében képviseltek. Nemcsak Tisza Kálmán és később István, hanem még a szabadelvűpárt utolsó éveiben maga Andrássy Gyula gróf is a Deák-féle alkotás érintetlensége mellett foglalt állást. A függetlenségi párt részéről megindult obstrukciónak, amelynek átkát immár tíz év óta nyögi az ország, az volt az egyetlen mentsége, hogy a szabadelvűpárt egyáltalán nem akart tudomást venni a világ megváltozott természeti és politikai szükségleteiről és ment gondtalanul, szenvtelenül azon az uton tovább, amelyen Deák Ferenc járt először. Csak az obstrukció rázta fel ebből az évtizedes indolenciából a szabadelvűpártot és csak a folytonos parlamenti zavar bírta rá végre a koronát is, hogy legalább az ugynevezett kilences bizottság katonai programjának helybenhagyásával dokumentálja a kiegyezés tartalmának fejleszthetőségét.

A veres ász.

Írta: Pierre Perrault.

Motto: A szerelmet és a pézsmaszagot nem lehet elrejtteni.

(Török közmondás.)

Ezek az oroszok másképpen vannak megalkotva, mint mi. A raffinált civilizáció beszűremkedett már a természetükbe, de mélyén még mindig megmaradt a barbár durvaság. Van valami különös a szenvedélyükben, a szerelmükben, a haragjukban, a viselkedésükben, ami még akkor is meglepi az embert, amikor azt hiszi, hogy teljesen kiismerte őket.

Igy ejtett csodálkozásba tegnap Mirskow Boris engemet, mikor egész nyugodtan előadta a közöttük és Z hercegnő közötti viszony szétszakadását.

— Ismeri a herceget, nemde? — kérdezte tőlem. — Kitűnő kártyajátékos. Nyomorult, székhez kötött roncs, akit ez az egy szenvedély tart csak életben. Kezében nincs több erő, mint amennyi a kártyák rendszeres sorokban való tartásához szükséges. De az agyveleje egészséges maradt, esze éles. Az écartét senki nála jobban nem

Eladdig azonban semmi se történt. A szabadelvűpárt egészen egyszerűen megbízott Deák Ferencben és Andrássy Gyulában és azt mondta, hogy Deák elvégre eleget törte a fejét, mi a jó, mi a rossz az országra és mivel nagyobb elme, mint Deák Ferenc úgy se jár közöttünk, tehát maradjon minden úgy, ahogy Deák Ferenc csinálta. És ha bármely oldalról el bárki részéről valami kifogás hangzott el a kiegyezés rendelkezései, a hatvanhetes a'ap célszerűsége ellen, nyomban Deák Ferenc beszédeit szedték elő és azokból feleltek az elhangzott kifogásokra. Ez különben csak olyan kényelmesség volt, mint a függetlenségi részéről volt tapasztalható, a kik mindig Kossuth Lajoshoz fordultak, valahányszor a negyvennyolcas dogma veszedelemben forgott. Multba tekintő nemzet vagyunk és az emlékek, hagyományok, legendák jobban ösztökélnek, mint a napi élet szükségletei. Az ősök tisztelete jobban lekötöi képzelődésünket, mint maga a valóság és így nem csoda, ha a függetlenségi Kossuth Lajos pápaságában hittek és mert egyszer például azt mondta Kossuth, hogy nem kell bemenni a delegációba, husz évig maradtak távol ettől a fontos szervezettől, ahol talán sok fontos eredményt érhettek volna és viszont a hatvanhetesek

tudja játszani. Ő ennek a mesterségnek a Moitkeja.

A hercegnő történetét minden párisi tudja. Ebből ön is tisztában van vele, hogy azok között, akiket kegyeibe fogadott, én körülbelül a huszadik voltam. De hát egy olyan férj mellett, mint az övé, ez nem vétek. Különben is ő nagyon okosan fogta fel a dolgot, úgy tett, mintha nem látta semmit. Sőt annyira ment, hogyha előtte egy felszarvazott férjről beszéltek, nyugodtan megkérdezte:

— Ah, tanukat hívtak a jelenethez?

Es ha erre természetesen „nem”-mel felelt az elbeszélő, akkor mosolyogva megjegyezte:

— Akkor nem történt semmi. Ez is olyan, mint a kártya. Csak akkor van megcsalva az ember, ha észreveszi, hogy megcsalták.

A hercegnő nagyon jól bánt vele. Mindig megőrizte a látszatot s kerülte a botrányt. Pedig tele szájjal habzsolta a szerelem élvezeteiből.

De nincs olyan jó kókler, aki valaha el ne vétse egy trükköt. A hercegnő szolgálatában egy cigány nő állott: hajlékony testű, mint egy párdus és megszelídített,

Deákra esküdtek és minden reformot azzal utasítottak el maguktól, hogy arról Deák Ferenc nem nyilatkozott.

Az élet megváltozott szükségletei és a világ szüntelen fejlődése lehetetlenné teszi, hogy egy nemzet csak a multba tekintsen, papákat emeljen maga fölé és csak azt tegye, amit a mult is ismert és a nemzet pápai is helyeselt. Ezek az idők lejártak.

Az élet és a benne élő közvélemény egyelőre napirendre tért a közjogi problémák felett. A szabadelvűség, a népjog politikája lépett előtérbe és az általános választói jog lett az a jelszó, amelynek zászlója alatt a társadalom legkülönbözőbb rétegei egyesülnek. Szabadelvűség minden irányban és a jogok kiterjesztése az egész vonalon. Ez a jövő szükséglete, a tömegek lelkében is élő közóhaj. Deák is tudott róla, Kossuth is ismerte, de azért, mert se Deák, se Kossuth — a maguk korának primitív körülményei között — nem voltak éppen a rajongói az általános választói jognak, bizonyára senki sem érvelhet az általános választói jog ellen. Ellenben az, amit az élet elénk tár, igenis azt teszi szükségessé, hogy ez a probléma a jövő politikai alakulásának a gerince legyen és ennek a megoldásától többé eltérni nem szabad.

mint egy galamb. Egy este zárt ajtó között ez a cigánylány így szólt hozzám:

— Szeretem önt.

Nevettem.

— Régen szeretlek — ismételte. — En nem akarom, hogy az urnómhöz járj.

Vad mozdulatai dacára is csak a szép nőt láttam benne s ismét nevetni kezdtem. Azt hittem, hogy a kelleténél több komuist ivott az este. Gyengéden eloltam őt magamtól: az én fejem is kóvájgott kissé a pezsgőtől.

— Nem akarsz szeretni? — kérdezte ő s szeme tüzet fogott. Egyben lehajolt és megcsókolta a kezemet. — Igazán nem akarsz?

Es mivel én meglehetősen hülyén csak egyre nevettem, kiegyenesedett s keserűen kiáltott fel:

— Megbánod uram, megbánod ezt!

Egy órával később a hercegnő mellett ismét ezen nevettem, a nagy kékróka-kereveten, amely a hercegnő kedvenc helye volt. Egyszerre abaudoirból léptek és kiáltásokat hallottunk.

— A herceg hangja! — szóit Elza. — Lehetetlen!

Haas Fülöp és Fiai

Debreczen, Piacz-u. 59. — Gyár: Sopron, Ebergassing.

Eredeti
amerikai

Tárcsás boronák,

legkönnyebb egyes
1-1 és kettős 1-1

Bächer aczólekék

kizárólag: **RÁHMER SÁNDORNÁL, Piacz-utca 26 sz. (Nagytrafik ulvar.)**

Szönyegek. Fügönyök. Terítők. Butorszövetek. Hsaa lélecsomózott szönyegek modern és klasszikus stílusban. Közvetlen beszerzési forrás mindenféle valódi keleti szönyegek részére. Bel- és külföldi tapoták nagyraktára.

A debreczeni színház pályázata.

Komjáthy János művészi elvel.

Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a színházak ma már nem teljesítenek kulturmissziót. A színház üzlet, azzá tették a változó viszonyok, a közönség ízlése és a színigazgatók üzleti szelleme, mind olyan körülmények, amelyek felett legfeljebb sajnálkozni lehet, de küzdeni ellenük nem. Ilyen viszonyok között bizony nagy méltóságra és megbecsülésre tarhat számot az a színigazgató, akit működésében első sorban nem üzleti, de művészi elvek vezetnek.

Komjáthy János a legteljesebb joggal tarthat számot arra, hogy őt a színigazgatók utóbbi csoportjába sorozzuk. Komjáthyt még a régi igazgatók nemes tradíciói vezetik. Színháza kulturintézmény, igazgatói ambíciója abban összpontosul, hogy a vezetése alatt álló színház a kulturát hirdesse, annak szolgálatában álljon. Egész művészi programja bennfoglaltatik az alábbi néhány sorban, melyet pályázati kérvényéből közlünk:

A magyar színészetben két jelenség ötlük szemünkbe. Az egyik tagadhatatlan dekadencia, visszaesés úgy a művészi tehetségek, mint a színészet magasabb hitványának felfogása tekintetében, a másik, egy szárnyait bontogató új művészi irány, mely az úresztheatralizálás helyett — a való életet, az igazságot keresi.

Mindkettőt meg kívánja a lelkiismeretes, erős, tisztán látó igazgatót. Az első azért, hogy ellenállani tudjon annak az áramlatnak, mely a színházot az orpheum testvérvé teszi — hogy a ritkán mutatkozó tehetségeket felismerje — hogy a kasszasikereket ne téveszse össze a művészeti sikerekkel.

Bizonyára tudni méltóztatnak, hogy az előbb jelzett hétköznapi áramlat közepett is — az én színházam megmaradt színháznak — majdnem egyedül küzdök annak bebizonyítására érdekében, hogy még azok is, akik előtt a színház csak üzlet — jól teszik, ha utánam jönnek — mert a

magyar közönség a lelkével is tudja szeretni a színházat, nemcsak az érzelmeivel. És jönnek s szívesen elismernek — ha komolyan kérdeznél méltóztatnak — még konkurrenciam is.

Hogy egy színigazgatót ily művészi elvek vezethessenek, ahhoz a veleszületett művészi érzéken kívül teljes anyagi függetlenség is megkívánatik. Komjáthy János, mint azt a pályázatához mellékelte elismervényekkel igazolja, rendelkezik azzal az anyagi erővel, mely az anyagi függetlenség garanciáját képviseli. Ő, ha a debreczeni színház vezetését megkapja, amiben kételkedni alig lehet, ezen az erős alapon fog állani, vezéreltetve ama művészi elvekkel, melyek kitorólhatetlenül élnek szívében és lelkében s melyek mellett tanubizonyosságot tesz Debreczen egész közönsége. Az a publikum, melynek emlékében Komjáthy János rezsümje, mint a debreczeni színészet évkönyvének egyik legfényesebb lapja él.

Komjáthy Jánost bemutatni, értékelni éppen ezért a debreczeni közönség előtt felesleges. Neve, mint fogalom szerepel e városban: a kitűnő művész, az erőskezű s a művészi célok által vezetett igazgató és a színésznevelő mester fogalma. Ez a név büszkeségére szolgálhat egy fővárosi színház igazgatói székének s arra fog szolgálni a debreczeni színházának is.

A közös miniszteri tanácskozás.

Ma délelőtt tíz órakor a közös külügyminiszteriumban Aehrenthal gróf közös külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet kezdődött, amelyen a három közös miniszteren kívül a magyar kormány részéről Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter és Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter, az osztrák kormány részéről Binerth báró miniszterelnök, Weiskirchner dr. kereskedelemügyi miniszter, Bilinski lovag pénzügyminiszter és Pop osztályfőnök vettek részt. Ezen az értekezleten, amelynek kizárólag tájékoztató jellege volt, gazdaságpolitikai függő kérdéseket tárgyaltak.

A hercegnek egy intésére mindenki távozott, két barátját, őt magát és a hercegnét kivéve. Ekkor leültette magát egy székre s szólt:

— Uram, megölhetném önt és büntetését, mert tetten értem önöket s jogom volna hozzá. De nekem ez a megoldás nagyon is sablonszerű, azért fegyveres elégtételt kérek öntől.

Mint megelőzőleg a cigánylány szerelmi vallomására, úgy most is nevetés fogott el. Ez a nyomorult ronc és én! Pár baj! Istenem, be kacagni való! A herceg megértette gondolatomat s folytatta:

— Ne gondoljon sem hülyébbnek, sem könyörültebbnek, mint amilyen vagyok, uram. A párba, amelyre kihívom önt, egyenlő esélyeket biztosít mindkettőnk számára.

Csengetett, aztán a belépő cserkesz inasához szólt:

— Hozz egy játszma kártyát a pipázóból.

Később a kártyasztalhoz ülnek s nyugodtan mondták:

— Egyetlen játszmat játszunk együtt, uram s az, aki kettünk közül veszít, holnap délelőtt megöli magát. Elfogadja feltételeimet, kedvesem?

— Elfogadom. Mit játszunk?

— Kérem, ha önnek mindegy: écarté.

— Legyen. Milyen számitással?

Kardos Samu az esküdtszék ellen

Indítvány a kamarához.

Kardos Samu dr., a kiváló kriminálista indítvánnyal fordul a debreczeni ügyvédi kamara tavaszi közgyűlése elé. Kardos Samu dr. azt indítványozza, irjon fel a kamara az igazságügyminiszterhez, hogy az esküdbírószék intézménye úgy reformáltassék, miszerint csak a sajtó utján elkövetett bűntettekben s halálos párvialokban való ítélkezésre szorítkozzék.

A figyelemreméltó indítvány így hangzik:

Tekintetes ügyvédi kamarai választmány!

A bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 évi XXXIII. t. c. XIX-ik fejezetének részben való megváltoztatása, illetve az ez irányban hozandó határozatnak a M. Kir. Igazságügyminiszter Urhoz intézendő külön felterjesztés tárgyában.

Az egyén, a család, az iskola, az egyház, az állam anyagi és erkölcsi javainak legfőbb biztosítékát és fentartóját a külső befolyástól és divatos áramlatoktól teljesen mentes és u. y a felstbb közigazgatási hatalom nyomásának, mint az alsóbb tömegek folyton váltakozó hangulatának ellentálcilani tudó vagyis minden irányban független és pártatlan bíróság képezi.

Iyennek a mindennapi gondokkal küzdő, a törvénykezés bonyodalmas utait nem ismerő, a divatos áramlatok befolyásának engedő esküdt bíróság esküdt tagjait senki, ki az igazságszolgáltatás magas hivatását, komolyságát, függetlenségét és tekintélyét szereti és félti, a Bp. életbe léptetésétől lefolyt 10 esztendő alatt szerzett tapasztalatok alapján és különösen szegedi esküdt bíróságnak a Jánosy Aladár és társai bűnperében hozott határozata után nem tekinthe i. Epen azért tisztelettel indítványozom:

Mondja ki a Kamara közgyűlése:

„hogy külön feliratot intéz a M. Kir. Igazságügyminiszter urhoz a Bp. XIX ik fejezetének eltörlése és illetve oly irányban való megváltoztatása tárgyában, hogy az esküdt bíróság intézménye egyedül a sajtó utján elkövetett bűntettek és vétségek és a

— Öt pontenként.

A játszma elkezdődött. A két férfi és a hercegnő közelebb húzódtak az asztalhoz. A herceg jobban játszott, mint én, de a sors nekem kedvezett és...

— Eh! — szakítottam őt félbe. — Nem szükséges, hogy tovább mondja. Miután ön itt van, épen és egészségesen, tudom előre a furcsa párba kimenetelét... A herceg volt a vesztes.

— Nem — felelte Boris. — Ő nyert.

— De hát akkor?

Megvetően biggyesztettem el ajkamat: Akkor hát Boris Mirkowski gyáva, aki nem váltotta be szavát!

Kérem, olvassa el ezt a levelet, mielőtt ítélkezniek — mondta ő gúnyos mosollyal. Akkor kaptam éppen, mikor pisztolyomat vizsgáltam, hogy elég jól hord-e.

Csodálkozásomra egy vörös ász nyújtott át nekem, melyre reszkető kéz e sorokat írta:

„Uram! Az én teoriám szerint ön nincs megcsalva, miután nem vette észre a csalást. De érzem, hogy miután megbecstelenítettem a kártyákat, nem tudnék többé hozzájuk nyulni. És nélkülök élni képtelen vagyok! Egy óra előtt először és utoljára csaltam életemben, kártyán. Kiugrattam a vörös ász. Most ki fogom ugratni a herceget az élő sorából. Híve stb. Z. herceg.”

Glück József

üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Piac-utca 6. sz. (Nagytemplommal szemben.) Nagyraktár: kizásasítási cikkek, alpakka áruk, tükrök, majolika-, valamint üveg- és porcellán dísz tárgyakba. Képkerekezési és épülethegyezési vállalat. Glizenteladóknek legelőnyösebb bevásárlási forrás. Legszigorubb szabott ár

halálos kimenetellel végződő párviadalok esetében bírhat csupán ítélkezési joggal és hatáskörrel, mely oknál fogva az országban fennálló I-ső folyamodású kir. Törvényszékek mellé szervezett esküdtbíróóságok elöröltetnek és helyökbé a fent említett hatáskörrel a kir. Táblák székhelyén a kir. Táblák mellé szervezendő esküdtbíróóságok lépnek életbe.

A részletes indokolatát március 20 ikára meghirdetett közgyűlésen lesznek bátor röviden röviden előterjeszteni.

Debrecen, 1910. évi február 28-án.
Mély tisztelettel

Dr. Kardos Samu
gyakorló ügyvéd. Debrecen

Magyar miniszterek Bécsben.

Khuen gróf kedden megy a király elé.

A Nemzeti Társaskör közgyűlése

Khuen gróf és miniszter társai külön értekezletük után jelen voltak Bécsben a közös miniszteri értekezleten. A miniszterek tegnap és ma vissza is utaztak Budapestre. Khuen gróf továbbra is Bécsben maradt s kedden fog kihallgatáson megjelenni a király előtt. A vasárnapi és hétfői eseményekről részletes tudósításunk alább következik:

Magyar miniszterek Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap délután a fél 3 órakor induló vonattal titkára, Bárczy István dr. kíséretében két napi tartózkodásra Bécsbe utazott. A miniszterelnök a magyar Házban szállt meg. Ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnök résztvett a közös miniszteri értekezleten. A miniszterelnök legfelsőbb kihallgatása az eddigi rendelkezések szerint kedden délelőtt lesz a Hofburgban. Bécsbe érkeztek vasárnap este Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter és gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter is, míg Lukács László pénzügyminiszter már szombat este óta az osztrák császárvárosban időzik. A miniszterek is résztvettek a mai közös miniszteri tanácskozáson.

A miniszterekkel együtt érkezett Bécsbe Otilik Iván földmivelésügyi államtitkár is. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter és Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter a magyar Házban szállottak meg, míg Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a Grand Hotelben szállott meg.

Khuen gróf a királynál.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök legfelsőbb kihallgatása kedden délelőtt tíz órakor lesz. A mai délutánt Khuen-Héderváry gróf arra fogja használni, hogy a Bécsben székelt nagykövetségnek és az osztrák kormány tagjainál bemutatkozó látogatást tegyen. A miniszterelnök előreláthatólag holnap délután utazik vissza Budapestre. (Budapesti Tudósító.)

Miniszterek tanácskozása.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ma reggel fél 9 órakor felkereste Lukács László pénzügyminisztert, akivel rövidebb ideig megbeszélést folytatott. Kétféle órakor Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök érkezett a magyar Házba, aki azután Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter és Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszterrel egyenyed 10 órától há-

romnegyed 10 óráig tanácskozást folytatott. Tíz órakor valamennyi miniszter a külügyminisztériumba hajtatott, ahol kezdetét vette a közös miniszteri tanácskozás.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap este Bécsbe érkezett s a Grand Hotelben szállt meg, ahol felesége már hosszabb idő óta lakik. Hétfőn reggel 8 órakor a miniszterelnök átment a Magyar Házba s ott fogadta Vértesy Gézának, a király személye körüli minisztérium államtitkárnak jelentését. Ezután ennek a minisztériumnak, melyet tudvalevőleg a miniszterelnök vezet, több referensét fogadta. Szapáry Frigyes gróf külügyminiszteri miniszteri tanácsos jelent meg a miniszterelnöknek, hogy tájékoztassa a mai közös miniszteri értekezlet programjáról. Közvetlenül ezután a miniszterelnökkel értekezlet volt, amelyen Lukács László pénzügyminiszter, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter és Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter vettek részt. A magyar miniszterek tíz órakor együtt elmentek a külügyminisztériumba. (Bud. Tud.)

Lukács tárgyalása.

Lukács László pénzügyminiszter már szombaton este megérkezett Bécsbe. A tegnapi nap folyamán Bilinszki lovag osztrák pénzügyminiszterrel egy óránál hosszabb ideig tanácskozott számos közös természetű pénzügyi kérdésről. Lukács pénzügyminiszter ma délután utazik vissza Budapestre.

Miniszterek visszautazása.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter még holnap Bécsben maradnak, Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter pedig a ma este 10 óra 55 perckor induló személyvonattal tértek vissza Budapestre.

Meczner Gyula a Khuen-pártban.

Sátoraljaujhelyről táviratozzák: Meczner Gyula zemplénnemzei főispán lemondását a miniszterelnök nem vette tudomásul, miért a főispán továbbra is megmaradt állásában. E körülmény tegnap vált befejezett tényre és Meczner főispán átvette a főispáni hivatal vezetését és bejelentette a Khuen-pártba való belépését.

A Nemzeti Társaskör közgyűlése.

A Nemzeti Társaskör vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg ezévi rendes közgyűlését, amelyen a körnek mintegy száz tagja jelent meg. Csáky Albin gróf, a Társaskör igazgatója, felhívta az egybegyűlt tagokat, hogy a közgyűlést vezető elnököt válasszának, mire a közgyűlés egyhangulag Csáky Albin grófot kérte föl a közgyűlés vezetésére. Csáky Albin gróf azonban azzal a megokolással, hogy az eddigi szokás szerint a közgyűlés elnökét nem az igazgatóság tagjai közül választják, kitért a kérelem elől s ennek következtében a közgyűlés egyhangulag Erdély Sándort kérte föl az elnöklésre. Erdély Sándor elfogadta az elnöki széket, üdvözölte a megjelenteket. Utána Rajner Béla dr. titkár fölolvasta a Társaskör múlt évi munkálkodásáról szóló jelentést, amely többek között beszámolt a Társaskör tagjainak az elmúlt évben való jelentékeny szerepléséről s kegyelettel emlékezett meg a körnek a múlt esztendőben elhunyt tagjairól. Előterjesztette azután a zárószámadást s bejelentette, hogy a választmány az új alakulás előkészítésére albizottságot küldött ki, melynek javaslati alapján a választmány egy legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésnek meg fogja tenni a szükséges indítványokat. Most Perczel Dezső, a Khuen-párt végrehajtó-bizottságának császári kegydíjat

élvező elnöke szólalt föl és örvendve a zsebkendő korszak fölébredésének, Lukács Lászlót dícsőítette, a miért a politikai és erkölcsi mumiáknak ezt a kriptáját fenntartotta. Javaslatára arcképét is megfestetik. Elfogadták az 1910. évi költségvetésközlényt, majd megajánlották a választásokat. A Társaskör igazgatóivá valamennyi beadott szavazattal Csáky Albin grófot, Lukács Lászlót és Serényi Béla grófot újból megválasztotta a közgyűlés, választmányi tagokká pedig három évi tartamra Berzeviczy Albertet, Bezerédi Pált, Bohus Zsigmond bárót, Csáky Lajos grófot, Darvay Fülöpöt, Gräuzenstein Bélát, Harkányi Frigyes bárót, Horászky Lajost, Jakabffy Imrét, Kabos Ferencot, Széll Ignácot, Vojnits István bárót, két évi időtartamra Návay Lajost és egy évre Gáll Józsefet választották meg.

Színház és Művészet

A színház műsora.

KEDD: Sasfők. Dráma. Harmadszor. A) bérlet.

SZERDA: Sasfők. Dráma. Negyedszer. B) bérlet.

OSZTÖRTÖK: Tancoos huszárok, operette, Domahidy Elemér főispáni beiktatása tiszteletére. Bérlet-szünet.

PENTEK: Tancoos huszárok, operette. C) bérlet.

SZOMBAT: Iglói diákok. Diák történet. Jubileumi előadás Farkas Imre dr. szerző jelenlétében. A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután Csöppség. Vigjáték. Bérlet-szünet. Este Luxemburg grófja operette ujdonság. Kisbérlet.

A „Sasfők” bemutatója.

A „Sasfők” az 1900 iki francia világiállítás egyik attrakciója volt annak idején, izig-vérig francia tirádák harsognak benne elejétől végig, melyekkel a magyar közönségnek aligha van valami közossége, igazán intim és finom szépségei pedig olyanok, melyek csak valóban előkelő színvonalu társulat játékaiban nem üdönek agyon. Szóval a Sasfők nem igen való a mi közönségünknek, főképp pedig nem való vidéki színházaknak. Így esett meg, hogy a vasárnapi bemutatón a Sasfőköt nem maga a darab és az előadás vitte sikerre, hanem az Ábrányi mellett való tüntetés és a darab nem nagy értékű, de színpadi kellékekkel nagy hatást elérni tudó külsőségei. A közönség Rostandnak azokra a csodaszép verseire, melyeknek hallatára a párisi nézők odavoltak a gyönyörűségtől, hidegen maradt, mert bizony ezek a szépségek nem érvényesültek, takarosan elsikkadtak a debreceni bemutatón. Ellenben a hullahörgéses és belsőleg unalmas negyedik felvonás után vastaps volt, hála a sejtelmes világitási effektusoknak s a rémesen nyöszörgő kóristáknak.

Mindenesetre konstatálnunk kell, hogy az előadás rendezése pompás volt, díszletek, csoporthatások igen kellemesen érintettek bennünket s ennek az általános jó impresszió hatására alatt még az olyan furcsa, kiszokkent apróságok sem bántottak felettébb, hogy például a Lamartine verseit a Tolnai Világlapja egyik kötetéből olvasták fel.

Maguk az alakítások azonban javarészt gyöngék voltak. Sehogyse tudjuk megérteni, miért bízták a címszerepet Gazdya s különösen pedig a Flambean szerepét Árkossyra. Gazdy kitűnően megtanulta szerepét, de ez a más szerepeiben oly kiváló művész ezáltal nem tudta a nem neki való alakot plasztikusan megmintázni. Férfiakodása szavalásában merült ki s a hosszú darab vége felé annyira elfáradt, hogy szavát is alig lehetett hallani. Gyöngye volt Árkossy a vén granátos alakításában, est a még a legnyaktörőbb kalandjaiban is franciásan

Olcso! Feltűnő szép tavaszi magas és Neumann Testvérek
Olcso! fél GZIPŐ ujdonságok érkeztek
Olcso! czlő és uri divat raktárába
Telefon 434. DEBRECZEN, Tiszapalota. Telefon 434

Megnyilik e napokban Hunyadi-u. 17. sz. a Fehér J. Debreczen
a Demetrovics palotában legolcsóbb, modern
butornagyáruhaza.

fényűző alakot merev és monoton figurává vaskosította, belépő tirádájával például, mellyel Csontos annak idején a legelőkelőbb színészek közé avanszált, nem tudott mit kezdeni. Kemény Metternich-je különösen a darab vége felé igen jó volt, nyugodt és diszkrét, de első felvonásbeli államférfi pózával, ahogy például állóhelyzetben a nagyon alacsony asztalra erőltetett hajlással könyököl, a nagy férfi elmélyedését szinlelve, — kellemetlenül hatott. A tükörjelenetet ellenben bravurosán játszotta meg s itt Gazdy is művészi produkált. Gyöngyi Ferenc osászár alakjából, Hahnel pedig Mária Lujza szerepéből finom alakítást formáltak. Kedves volt a három szerelmes nő szerepében Huzella, Báthory és Gyöngyi Jolán, igen szép díszler Fanny volt Ligetiné.

A darabot a hatásos felvonások után erősen tapsolták, Gazdyt, Abrányit igen sokszor a lámpák elé hívták. (d.)

Díszelőadás. (A színházi iroda jelentése.) Domahidy Elemér főispán tiszteletére a színházban csütörtökön, március 3-án díszelőadás tartatik. Szinre kerül a Rajna—Szirmai féle nagy sikert aratott új operette, a Táncoos huszárok, a már ismert elsőrangú kiosztásban és fényes kiállításal. Ez előadás általános térszűnethben tartatik meg.

— **Luxemburg grófja.** (A színházi iroda jelentése.) A vasárnapi bemutatója az új Lehár operettnek foglalkoztatja erősen a színtársulat operette személyzetét, a mi természetes is, minthogy az idei szezon egyik legnagyobb slágerjéről van szó. Általános az a nézet, hogy a Luxemburg zenéje a legszébb, amit eddig Lehár írt, mert mindegyik száma egy-egy slázerje az operettnek, amit legjobban igazol 137 külföldi nagy színpad, ahol eddig már a Luxemburg grófja színre került. Kétségteljes, hogy nálunk is, tekintettel, hogy az igazgatóság a leggondosabban állítja ki az operettet, csakhamar megéri a 20—25 előadást.

A nyomor elől a halálba.

Öngyilkos napszámos.

A legszomorubb halottak ők, a nyomor öngyilkosai, akik aszott kezüket kórban nyújtják az élet felé, akik munkába fogóznának, akik kenyeret keresnének feleségük s apró gyermekeik részére s akiket végül a halálba készítet a nyomor, a kenyértelenség. Ezek közé a szerencsétlenek közé tartozik az a becsültes, napszámos ember, aki ma lett öngyilkossá Balmazújvároson. Az öngyilkosságról tudósítónk a következőket jelenté:

Zs. Nagy Gábor 48 éves napszámos ember már régóta küzd a nyomorral. Felesége s kis gyermekei voltak, akik vele együtt valóssággal az éhhalál ellen küzdöttek. Zs. Nagy futott fűhöz-fához, hogy munkát szerezzen; nem kapott. Ez az életkálvária annyira elkeserítette a szegény embert, hogy az öngyilkosságra gondolt. Nehány nap óta alig lehetett a szavát hallani, úgy járt kelt mint egy élő halott. Ma reggel elment lakásáról s dél felé ment haza. Felment a padlásra, ott egy ruhaszárító kötélre felakasztotta magát.

Hozzá tartozóinak gyanus kezdett lenni Zs. Nagy hosszas elmaradása, felmentek a padlásra, ahol ekkor már holtan függött Zs. Nagy Gábor. Gyorsan levágták a kötélről, de minden hiábavaló volt. Az öngyilkosságot bejelentették a balmazújvárosi előljáróságnak, mely ma telefonon értesítette az esetről a kir. ügyészséget. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

HIREK

Pusztulás.

(Rudolfi Imre ravatalánál)

Ugy állott ott az erdő fái közt
Az ősfenyő, mint hatalmas csoda;
Meggámulták, meséket szöttek róla,
Hogy mily erős s hogyan került oda.

Regélték, hogy az erdő minden fája
Tőle kapja az életerejét,
És akkor pusztul ki az egész erdő
Ha elveszti majd koronás fejét.

És jött a vihar... zúgva rohant végig
A törpe, vékony csemeték között,
De a fenyő büszkén utjába állott
S a vihar bőszen beletűközött.

Megbirkoztak... a vihar lett a győztes,
De telefáradt míg elbirt vele,
S hogy elterült az ősfenyő a földön
Az egész erdő feljajdult bele.

S azóta sirnak remegve az ágak,
Ugy meglátszik rajtuk a haldoklás,
Mert hogy mernének kis cs meték élni
Ha így dől ki egy fenyőóriás.

Fényes Jenő.

— **Tisza István gróf a főpolgármesternél.** Budapestről táviratozzák: Tisza István gróf ma a városházán volt, ahol látogatást tett Bárczy István főpolgármesternél.

— **A beiktatáson tisztelgő küldöttségek.** Domahidy Elemér főispán beiktatásának egyik mozzanata a hatóságok, intézmények küldöttségeinek tisztelgése lesz. A polgármesteri hivatalnál eddig a következő küldöttségek jelentették be tisztelgésüket: A Kereskedő Társulat és Kereskedelmi tanintézet Zádor Lajos vezetésével, a m. kir. posta- és távirahivatal, vezeti Czath Zsigmond főnök, az alsószabolcs nyírvíz szabályozó társaság Szögyény János vezetésével, a debreczeni színház Zilahy Gyula vezetésével, a Csokonai-kör választmányára Géressy Kálmán vezetésével, Ipartestület Dávidházy Kálmán vezetésével, katonai küldöttség 32 taggal, vezeti Mihálcics ezredes, a debreczeni ügyvédi kamara Márk Endre elnökkel az élén, a debreczeni izr. hitközség, vezeti Balkányi Miklós, az orth. izr. hitközség Strasser Salamon vezetésével és a református főgimnázium tanári kara. A küldöttségek bejelentését március 2-án déli 1 óráig elfogadja Szabó Elek polgármesteri titkár.

— **Lueger haldoklása.** Szíriós és akaratos volt teljes életében, csodálatosan szívós a haldoklásban. Mindennap háromszor jelenté ki az orvosok, hogy Luegernek már a másodpercei is meg vannak számlálva és ez az erős ember reitenetes szenvedéssel huzza az életét minden kinjával. Amikorra e sorok megjelennek, Lueger talán már nem lesz az évek sorában. Utolsó óráiról Bécsből a következőket táviratozzák: A beteg ereje peroróperere csökken. A katasztrófa esetére már minden intézkedést megtettek. A király a bekövetkező katasztrófára való tekintettel lemondotta a holnapi udvari ebédet, Bienenstern miniszterelnök pedig holnap nem fogad.

— **Augusztia főhercegnő állapota.** Augusztia főhercegnő állapotaiban tartós

a javulás. Láza a főhercegnőnek egyáltalában nincs s az operált seb heggedése annyira előrehaladt, hogy a jövő hét folyamán okvetlenül elhagyja a szanatóriumot. József főherceg vasárnap is meglátogatta a Fásor-szanatóriumban nejét.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A debreceni ügyvédi kamara 1910. évi március hó 20-ik napján délelőtti 10 óraker a kamara hivatalos helyiségében Debrecenben évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az évi jelentés tárgyalása. 2. A múlt 1909. évi zárszámadás felülvizsgálása. 3. A folyó 1910. évi költségelbirányzat megállapítása. 4. Tagsági díjak törése tárgyában választmányi jelentés.

— **A Ludovika Akadémia részvéte.** Oláh Károly halála fölött még egyre érkeznek a részvétiratok a családhoz s a városhoz. Ma délután a Ludovika Akadémia kondoleált Kovács József polgármesternek meleg hangu levélben. Oláh Károly tudvalevőleg a Ludovika Akadémiának tanára volt.

— **A megyei függetlenségi és az installáció.** A vármegyei függetlenségi párti megyebizottsági tagokat Wessprémy István pártelnök e hó 3-nak reggeli 8 órájára a Roysl szálló külön termébe értekezletre hívta össze, melyen a pártnak a főispáni beiktatásra vonatkozó magatartását beszélék meg.

— **Fordulat a Wohl-féle milliós örökségi perben.** Budapestről táviratozzák: A Wohl-féle milliós örökségi perben ma váratlan fordulat állott be. Hasura Károly dr. szakértő betérjesztette újabb szakvéleményét, amiben nemcsak az előbbi szakvéleményét vonja vissza, hanem teljes bizonyossággal állítja a végrendelet valóságát. Ezek után az ügyészség elejte te a vádat, Szlavek vizsgálóbíró pedig végérvényesen megszüntette a vizsgálatot, úgy hogy a perlekedő örökösök még a per újra felvételét sem kérhetik. — Hasura dr. 8000 koronát követel szakvéleményeért.

— **Hevesi Lajos — öngyilkos.** Budapestről táviratozzák: Hevesi Lajos a legkiválóbb írók egyike, akinek nevét Magyarországon éppen úgy ismerik mint külföldön, Bécsben önként vált meg az élettől. Tegnap éjjel fél 10 óraker Hevesi Lajosnak, aki nőtlen volt, gazdasszonya a mentőket hívta az írónak Wallfischgasse 8. sz. alatti lakására. Wagner dr. ügyeletes orvos Hevesi holttestét egy székben, ülő alakban, teljesen felöltözve találta. Revolverből a jobb halántékába lötte a golyót. Sejtik, hogy asztmája volt és ez volt az oka öngyilkosságának. Hevesi Lajos rendkívül termékeny, eszmegazdag és sokoldalú író volt. Ő írta a „Jelki András bajai fiú rendkívüli kalandjai ötödik világrészben” című regényt, melynél kiválóbb ifjúsági olvasmány a „Gulliver utazása”-n kívül nem hagyta el a sajtót. Bármennyire német nyelven írt, de magyar gondolkodású ember volt. Magyarországon Hevesen született. Minden írásából a magyarokhoz való tartozandóságát fényesen demonstrálta. A német irodalmat épp oly súlyos veszteség érte Hevesi Lajos halálával, mint a magyart.

— **Izr. tanítók és szülők délutánja.** A gyermek testi neveléséről a szülők, szellemi képzéséről a tanítók gondoskodnak. Miután test és lélek harmonikus fejlődése a fejlesztést előmozdító tényezők együttműködését kívánja; a társadalom széles rétegeiben élénk visszhangra talál a modern pedagógia azon törekvése, hogy szülők és tanítók minél gyakrabban érintkezzenek és kölcsönösen közöljék egymással a gyermekek

Üzletmagnagyobbítás miatt az összes áruk rendkívül olcsón árusítatnak **Halmágyi divatáruházában**

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

fejlődését érintő észrevételeket. Ezt a nemes célt tüzte maga elé a statu quo izr. elemi iskola tanítósa, midőn elhatározta, hogy időről időre kedélyes összejöveteleket rendezülök és tanítók közt. És hogy hasznos a kellemessel legyen összekötve, gondoskodik arról, hogy ezen összejövetelek szellemi élvezetet is nyújtsanak a résztvevőknek. Az izr. iskola egykori növendékei közül tekintélyes számu kiváló tehetség serdült fel a tudomány és művészet különböző ágaiban. A zenének, a költészetnek, a tudománynak, az ének- és előadó művészetnek ezen jeleseit kívánják összejöveteleiken szerepeltetni. Meg vagyunk róla győződve, hogy az iskola egykori növendékei készséggel fognak azon iskola rendelkezésére állani, mely tudásuk első alapját vetette meg. Reméljük ezt annyival is inkább, mert a fent jelzett pedagógiai célhoz humánus jellegű törekvést is fűznek. Az előadásoktól várható jövedelmeit ugyanis a tanítói segélyalap gyarapítására fordítják, mely segélyalap segélyre szorult tanítók, tanítói árva és özvegyek támogatását célozza. Az első ilyen előadással egybekapcsolt összejövetel március 20-ára van tervezve a Royal-szálloda dísztermében. A szereplők nevei és műsor annak idején fognak hírlapi úton közzététetni.

— **Rudolffy Imre meghalt.** A debreceni fiatalság egyik népszerű és kedvelt tagja halt meg tegnap. Rudolffy Imre az elhunyt, aki különösen a debreceni sportéletben fejtett ki élénk tevékenységet. Az athléta kinézésű fiatal ember a nyáron meghalt s tüdőbajt kapott. Hosszas szenvedés után a halál megváltotta szenvedéseitől. Fiaul özvegyén és gyermekén kívül rokonsága gyászolja.

— **Gyakornokul** felveszek 4 középiskolát végzett intelligens fiut. Antalffy könyvkereskedő.

— **Magyar gyáriparosok gyűlése.** A Magyar Gyáriparosok orsz. Szövetsége debreceni fiókja 1910. év március 1-én délután pontosan fél órakor a helybeli kereskedelmi és iparkamara tanácstermében ülést tart a következő napirenddel: 1. Évi jelentés előterjesztése. 2. Tisztújítás. 3. Javaslat munkásjelölti intézmények létesítése iránt. 4. Iparunk és a választói jog. Dr. Hegedűs Loránt, a M. Gy. Ö Sz. ügyvezető igazgatójának előadása. 5. Indítványok.

— **A zenede hangverseny-matinéja.** A debreceni zenede sűrű egymásutánban rendezett matinéival újabb és újabb kimutatja városunk zenei nevelésének vezetésére való hivatottságát. Vasárnap délelőtt a kezdők újabb csoportja lépett a közönség elé s rögtön az első számban Fenyő Kata zongorajátékával tanúságot tett nemcsak saját helyes zenei értelméről, de a kitűnő vezetéséről is. A többi zongorajátékosok közül Wilhelms III és Kállér Olga teljes precizitással a helyesen árnyaló dinamika-játékkal, Bóer Margit és Márta, Lusztig Józsa kifejező interpretálásukkal tűntek ki. Csáky Mariska és Piacsek Sári díszesrekes összejátékkal, Kulcsár Erzsébet finoman színező billentésével, Erőss Mariska, Erzsébet, Kurz Vilma, Keszler Margit kitűnő készség megnyilvánításával arattak megérdemelt sikert. A hegedűtanítványok közül Ungár Pál és Ulrich Tibor (előkészítő tanfolyamosok) megleptek avval a jelentékeny haladottsággal, amit öt-hat hó alatt elértek. Révész Agnes egy nehezebb allegro-tételt több ritmus érzékkel, mint tisztasággal játszott. Bartha Juliska és Freund István értelmes és kifejezőteljes gondok játékkal gyönyörködtettek. Hatásos hatkezes fejezte be a matinét, amivel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy oly zenei tétel, mint az Erkel, Keserü Bordala szigorú ritmusos előadásban, amelyet hatkezes összejáték követel, sokat veszít szépségéből. Dicsőretek a zongorakísérők közül Fűredy Ernő és Freund Bóskét. (K. J.)

— **Nyiregyházán letartóztatott betörők.** Nyiregyházáról táviratozzák: A rendőrség tegnap este letartóztatta Müller János többször büntetett csavargót és Bognár Juliánát, egy 19 éves leányt. A két csavargó Nyiregyházán lopott, rabolt s az a gyanu ellenük, hogy ők követték el az sparjesi 70 000 koronás ékszerablást, amikor a védekező Glück Dávidnét meggyilkolták. Az országos ékszerolvajok egyelőre tagadnak, de sok terhelő bizonyíték vall ellenük.

— **A Debreceni első takarékpénztár** 64 ik évi rendes közgyűlése február 27-én igen élénk érdeklődés mellett folyt le. Fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos, az intézet elnök-vezérigazgatója nyitotta meg az ülést és egyhangú lelkesedéssel közgyűlési elnökké választván, ezen minőségében konstatálta, hogy az ülés a törvények és alapszabályok követelményeinek mindenképpen megfelelően érvényes és határozatképes. Megjelent összesen 11 részvényes 4248 részvénynyel. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Tüdös János orsz. képviselőt, a társaság jogtanácsosát, hitelesítőkkül Szögyény János kir. tanácsost és Aron Jenő nagykereskedőt kérte fel, a szavazatszedőbizottságba pedig ajánlatára Kernhoffer József az osztrák-magyar bank főfelügyelője, Falk Lajos iparkamarai alelnök és dr. Szűcs Géza ügyvéd választattak meg. A tárgysorozat összes pontjai tudomásul vétettek, az igazgatóság javaslatai pedig egyhangulag elfogadtattak. A 2 igazgatósági tagságot titkos választás útján Csanak János orsz. képviselő és fűredi Szabó Lajos ny. vincellérképezdei igazgatóval töltötték be, a felügyelőbizottsági 5 helyre pedig Weszter István és Bárdos Géza régebbi tagok mellett új tagokul, Szabó Sándor (3360 szavazattal), dr. Czeglédy Mihály (2258 szavazattal) és May Andor (2112 szavazattal) választattak meg. Ezekon kívül dr. Balogh Géza 2096 és Kaszanyitszky Andor 1869 szavazatot kapott. Ezzel az ülés Zádor Lajos elnök zajos éltetésével berekesztetett.

— **A Debreceni Dalegyület délutánja.** A „Debreceni Dalegyület“ március 6-án rendezte legközelebbi hangverseny-délutánját a Royal nagytermében. A délután műora a következő: 1. Nyitány. Előadja: Rácz Károly és Fiai zenekara. 2. Magyar vagyok. Pályadíjjal kitüntető eredeti magyar dal Kerner Józseftől. Eneklő: a Debreceni Dalegyület. 3. Vig szavalt. Előadja: Simonovits Rózsika urleány: I. Schumann R. Nem értem, lehet-e hinni. II. Tarnay, Oh miért oly későn. Eneklő: Grész Elza urleány, zongorán kíséri Kerner József zeneconservatoriumi tanár. 5. Vals. Capriccio Wienavszky Op. 7. Előadja: hegedűn Láng Zsigmond zeneconservatoriumi tanár, zongorán kíséri Boros Anna urleány. 6. Rákóczy induló. Huber. Előadja: Rácz Károly és fia zenekara. 7. Magyar népdalok. Hogyha többé, stb. Lányi Ernőtől. Eneklő: a Debreceni Dalegyület. Kezdeté délután 5 órakor. Belépti-díj: Számozott ülőhely I-V. sorig személyenkint 1 kor., a többi sorokban 50 fillér, alapító és pártoló tagok tagsági igazolványuk felmutatása mellett az első sorban 50 fill. be lépőjegygyel, a többi sorokban díjmentesen foglalhatnak helyet 3 személyen túl levő családtagjaik után személyenkint 50 fill. fizetnek. Jegyek délután a pénztárnál válthatók.

— **Elhunyt urasszony.** Megrendítő csapás érte ma Rankay Jenő városi szám-

tisztet, akinek fiatal felesége hosszas szenvedés után a fővárosban elhunyt. A fiatal urasszony halála nagy részvétet kelteit városszerte.

— **Megjelent az Elíte** nagy tavaszi divatlap 1000 képpel 2 kor. Főraktár Antalffy Józsefnél.

— **A szabad iskolából.** A szabad iskolában ma, március 1-én d. u. fél 6 órakor Jászi Viktor dr. akadémiai tanár tart előadást: a festészet történetéről; A XIX. század festészetéről.

— **A Központi Bank** mint Szövetkezet. t. tagjai ezuton is értesítettnek, hogy az I—1906. évtársulat betéteit és haszonredményeit 1910. március 1-től kezdte az intézeti pénztár a délelőtti hivatalos órák alatt kifizetni. A Központi Bank mint Szövetkezet.

— **Elhunyt polgári biztos.** Kaderász Gábor nyugalmazott polgári biztos élete 71. évében meghalt tegnap Debreczenben. Az elhunytat kitarjadt rokonság gyászolja. Temetése ma délután volt a Pacsirta-utca 43. számú háztól nagy részvét mellett.

— **Az elítélt tejeskocsis.** Végh István tejeskocsist, aki a nyílt utcán keverte vízzel a tejet, a rendőrség 3 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Két bál mulatság.** A Stern félék gyár munkásai szombaton, a mézáros és hentes ifjak pedig vasárnap teljes sikerű bál mulatságot rendeztek a Bikában. A mulatságokon megjelent hölgyek névsorát helyszűke miatt ezuttal nem közölhetjük.

— **A legszebb** alkalmi ajándék Némethy „platinotypia“ arcképei.

— **Talált pénz.** Alulírott folyó évi február hó 27-én vasárnap délelőtt a városi adópénztári helyiség előtt levő folyosóján 2 darab, azaz kettő darab papírpénzt találtam, melyet a tulajdonosa, annak teljes beigazolása után a városi háza földszint 15-ik számú ajtójánál levő adópénztári helyiségben a hivatalos órák alatt tőlem átveheti, máskülönben ha ez nem sikerülne, a talált pénzt a városi házipénztárra letétbe fogom helyezettetni. Kozorus Kálmán adópénztári elnök.

— **Az angol képviselőjelöltek biztosítása a bukás ellen** Igen élénk fűzet volt a mostani választások alatt a londoni Lloyd tagjainak. A biztosítók ugyan nem vállaltak szavatosságot aziránt, hogy a jelölt tényleg megválasztják, de a választási költségeket, melyek Angliában igen jelentékenyek, biztosítják. Ha a jelölt megbukik, a biztosító megtéríti a hiába kiadott választási költségeket, míg ha megválasztják, könnyen szenved el az igen magas biztosítási díjakat.

— **Gumi különlegességek** Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

— **Kifüzetett sarkutazók.** Rómából táviratozzák, hogy az olasz földtani társulat nagy aranyérmét Shackleton, a második Peary, a harmadikat Bertlett, Peary kísérője nyerte. A társaság Nordenskjöldöt és Strin középázsiai utazót dísztagyalvá választotta.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Érdekes és célszerű intézményt honosított meg a Kolozsvárt számos éve sikeresen működő jogi szeminárium. T. i. azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendezett honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag essenciálóját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készít, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a megmagyarázást nélkülözhető teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikö-

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben levő bódében.

osónzi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló cursuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbaszorgalmat tart, melyeken az intézetből kívül készülték is díjmentesen részt vehetnek. „Tájékoztató a jogi szemináriumtól” című könyvet a szeminárium vezetősége ingyen megküldi. (Cím: dr. Dobó Jogi Szeminárium Kolozsvárt, Malom-u. 14. sz. I. emelet.)

— **A Kerpely-Lengyel-Dienzl hangverseny.** A „Debreczeni Zenekedvelők Társasága”, mint azt megírtuk, 1910. évi március hó 4-én, pénteken, az „Arany-Bika” szálló dísztermében tartja negyedik hangversenyét, Kerpely Jenő gondokaművész, B. Lengyel Ernő zongoraművész és Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködésével. A hangverseny műsora a következő: I. 1. Bocherini: Adagio és Allegro. Gordonkán előadja: Kerpely Jenő. 2. Chopin: Ballada, op. 47. As-dur. Zongorán előadja: B. Lengyel Ernő. 3. Lalo: Gordonka-verseny. a) Intermezzo. b) Finale. Előadja: Kerpely Jenő. II. 1. a) Bruch: Kol nidrei. b) Davidoff: A szökőkutnál. Előadja: Kerpely Jenő. 2. Liszt: Polonaise. No. 2. E-dur. Előadja: B. Lengyel Ernő. 3. Popper: Magyar Rhapsódia. Előadja: Kerpely Jenő. Zongorán kíséri: Dienzl Oszkár. A hangverseny kezdete 8 órakor. Nem tagok részére Csáthy Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében kaphatók jegyek. — Ülhely 4 korona. Alóhely 2 korona.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Gacsárdi János István ref. 5 éves, özv. Ötvös Józsefné Takács Zsuzsanna ref. 69 éves, Kádár Ferenc g. kath. 16 éves, Oláh Ferenc ref. 15 napos, Gali Sándor ref. 35 éves, Nagy Sándorné Tóth Zsuzsanna ref. 28 éves, id. Diószegi János ref. 75 éves, Lakatos Miklósné Horváth Mária ref. 22 éves, Rudolfi Imre bankhivatalnok r. kath. 27 éves.

— **A Néptakarékpénztár** mint szövetséget **Piac-utca 75. sz. a.** életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **A Royal kávéház** legkellemesebb szórakozó helye színház után meleg és hideg vacsorák a mai naptól kezdve Szent János sör állandóan jobb mint a Szalvátor. A sörházban állandóan bab és káposzta leves. Éjjel nyitva. Elsőrendű zene. Kiváló tisztelttel Hauer Bertalan, Royal-szálloda tulajdonos.

— **Tanuló** fizetéssel felv. cím kiadóban. — **Ne csodálkozzon** hogy oly sok vevő jár a Schwartz tele pipás üzletben a városházával szemben. Ott csekély havi fizetésre kaphat Ön, mindenféle hangszereket, mindenféle fegyvereket, sport czikkeket, ékszereket, látcsöveket, Browning pisztolyokat jég és pénzszekrényeket, gramofonokat gramofon lemezeket, borotváló gépet ezüst fogantatás botot, bot esernyőt, bőröndöket és még más minden czikkeket.

— **Legmegbízhatóbb** gummi-óvszerek, peszáriumok olcsó árban kaphatók Vitárius Sándornál, Szent Anna utca 1.

Kossuth-utca 1. szám alatti
11 év óta fenálló debreceni első

elektrotechnikai
vállalatomat

épitkezés
miatt :: **áthelyezem**

Piac-utcai ideiglenes barakkba
Nagytrafikkal szemben.

Földvári L.

Telefon 168.

Közigazgatás.

Terménytőzsde.

Gschvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. febr. 28.

Készlet 5—10 olcsóbb,		
1910. októberi buza	11.20	11.21
májusi buza	13.42	13.43
1910. áprilisi buza	13.62	13.63
májusi rozsa	—	—
1909. októberi rozsa	—	—
1910. áprilisi rozsa	9.02	9.03
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.30	7.40
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.33	6.39
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a legdivatosabb

női kelmek,

— selymek, Voile de laine. —

Óriási raktár! Olcsó árak!

Telefon
435
s z á m.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Dr.
Galánffy János

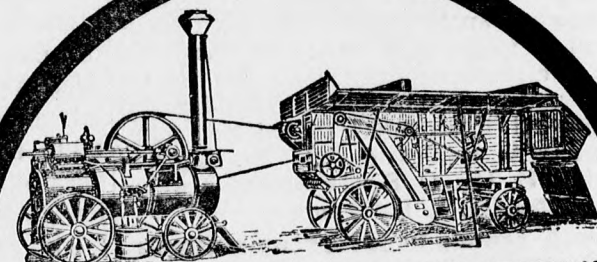
debreczeni királyi
közjegyzői irodáját

Piac-utca 46.

szám alá

(Regi Örvényi-ház, Ujfalussy dr. háza mellett)

helyezte át.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löher-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kéveköttő-aratógépek, szénagyújtók,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szeaska-
vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélek, 2- és 3-vasú ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselő és raktár: **Laczkó László** úrnál Debreczen.

Uj részletfizetési divatáruház.

Kohn Hermann utóda

ZEMPLINER ARTHUR

Hatvan-utca 17. szám alatti

ujjonnan megnyílt részletáruház

tavaszi hirdetéseinek fentartva.

Zalai Márk tanár

Batthyányi-u. 3.

3 havi nappali és esti tanfolyama

felőttek számára környvvelből, német társalgás és levelezésből, szép és gyors írásból. Gyakorlati módszer. Biztos siker.

Kezdete március 3. Bazarok és naponta 10-12 vagy 5-7. — **Tandij 60 korona.**

40—50 korona egy elegáns szabásu **uri öltöny.**

— A legszebb kivitelben készíti: —

Fettmann Sándor

úri szabó üzlete, Kossuth-utca 13. szám.

Kívánatra mintákkal hához megyek.

Használat előtt.

Használat után.

Ilyen csudálatos változást idéz elő a

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és ideg tápláléka

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függnek.

Bágyadtság, fejfájás, leverés, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életérő jelei. Ha Ön állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egészséges idegekre és jó emlékezőtehetségre vágyik, ha a munkát és fáradságot élvezetűl akarja tekinteni, úgy szedjen Kola-Dultzot. Ez az ideg- és agyvelő természetes tápláléka, mely, egyuttal a vért javítja és fiatalítja és így ért és életet nyújtva, a test mind szervére hat.

Kola-Dultz

életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjuság érzetét az egészséggel és teherrel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, az megerősíti idegeit, eltűnik minden gyöngeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegénynyázokban és idegszanatóriumokban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyújtok Önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Irjon nekem egy levelező lapot az Ön pontos címével és azonnal küldök **ingyen** és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy megismerje hatását és méltányolni tudja kiválóságát.

Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet többet. De rögtön irjon megint elfelejti.

Főraktár: Dultz Miksa, Budapest, VII/458. Dohány utca 29.

Még a

Halley üstökös

— fénye sem közelítheti meg a —

Bocskay cipő-krém

ragyogó fényességét.

Kérje mindenütt!

Eladó szőlő!!

A Bocskay-kertben 2 holdas szőlő telek, közvetlen a vasuti állomás mellett, eladó. Jókárban tartott villa, gazdasági épületek, parkirozott kertrész, gyümölcsös, csemege s bor szőlő. Elsőrangú üdülőhely! Nyaralásra kiválóan alkalmas. Bővebb felvilágosítást nyújt Mende-Lovits Lajos Debreczen, Egymalom-utca 8.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilva, kajszinbarack, ringlöh, meggy és cseresznye fák

Különösen erős minőségben

1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor. 50 drb-on felül 1.— Kor. **Azonkívül:** magastörzsű birsalma, diófák, diszcserejék, fenyőfák, futó cserejék, rózsafák, cserep és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Telefonszám: 632.

HALMÁGYI áruházában
női felöltő, hosszú angol
10 korona.

HALMÁGYI áruházában
Pongyola delain, remek
színekben 15 korona.

HALMÁGYI áruházában
Remek csipke blousok bé-
lelve 10 korona.

HALMÁGYI áruházában
— angol alj színes —
5-50—6 korona.

Alapított 1893. évben.

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leány felöltők legnagyobb áruháza

DEBRECZEN, Piac-u., a főpostával szemben

**Női és leány Costümökben
óriási választék!**

Üzletmagnagyobbítás miatt az összes áruk
rendkívül olcsón árusítatnak.

„Külön mérték osztály.“

Szolid olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

Telefonszám: 632.

HALMÁGYI áruházában
Női Costüm, divatos
24—30 korona.

HALMÁGYI áruházában
gyermek gallér csuklyával
5 korona.

HALMÁGYI áruházában
Leány Costümök 12—16
évesnek 20—24 korona.

HALMÁGYI áruházában
Leány és gyermek felöltő
8—10 korona.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Csinos, fass, magas próba leányok felvételnek Halmágyi divatruházában.

Ügyes, csinos varró leányok felvételnek Halmágyi divatruházában.

Gyakorlott géplírónő, ki irodai teendőiben teljes jártassággal bír, ügyvédi irodába felvétetik. Gyorsíró előnyben részesül. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löb Gyula és Tsa. látásérészhez Debreczen, Piacz-utca 63. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számu szemüveget, orrszip-tetőt, lorgnettet kaphat.

Egy 8 lóerejű és egy 6 lóerejű teljesen üzemképes cséplőkészlet majdnem teljesen új; kitűnő gyártmányu marokrakó aratógépek, fűkaszátók és vetőgépek, járgányok, szénagyűjtők, igen olcsón és előnyös fizetési feltételek mellett eladók, a Piacz utca 26. sz. alatti gépraktárban (Nagytrafik udvar.)

Weisz Ferencz épület és bútorkészítő Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Kitűnő órák, legújabb divatu ékszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközöltenek az elsőrendű órák műhelyben **Baner Károlynál** Piacz-u. 75. Iparbankkal szemben.

Vidéki bordélyház berendezéssel és joggal örök áron eladó. Czim: Zsiros Mihályné Bihar-Derecske.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudóközödi irodájában.

Új rendszerű női férfi divatárak és butorok eladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkeiben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű eloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

100 hektoliter 6-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyúta.

Naponta frissen pörkölt különféle fajból válogatott kávét saját üzemű pergelőmön bárkinek legkisebb mennyiségben is megpergelek. Darvas Miksa Teleki utca sarok.

Kitűnő minőségű asztali bor egy liter 32 krajczár Főlegyházy János fűszer és kávé üz. ételben Piac- és Miklós-utca sarok.

Lakatos munkák legjobb kivitelbe, pontosan és jutányosan készítettnek Weisz Ede lakatosnál Piacz-u. 38. Telefon 759. Ugyanott tanuló fizetéssel felvétetnek.

Butorok legolcsóbban kaphatók, havi részlet fizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal.

Őnt is érdekli! hogy vászon, kanavász, leg finomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szönyegek, csipke és szövet függönyök, ágyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az ujonnan berendezett és dusin felszerelt Kohn Hermann utóda **Zemlinier Arthur** Hatvan-u. 17. sz. alatti árunázában.

Lakás.

Kiadó lakás. Darabos utca 33. szám alatt négy szobás utcai lakás kiadó május 1-től kezdve. Bővebb tájékozás a kollégiumi pénzügyi hivatalban nyerhető.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edeéé termsiben Piacz 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapa'ota

HARMATHY
ANTIKVARIUM
legrégibb legnagyobb
Debreczen, Fűvészkert-u. 14. alatt.
Mindenféle könyvek, zeneművek,
ujdonságok, régiségek.
BÁMULATOS OLCSÓN KAPHATÓK.
ÓRIASI RAKTÁR!

Nemes gyümölcs oltvány eladás.

A Gróf Dégenfeld és Dr. Balkányi urak „Erzsébet” szőlőtelepén kitűnő 2-3 éves

gyümölcsfa oltvány
— és 2-3 éves akácza csemete —
kapható, iroda: Debreczen, Kossuth-u. 32.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Felhívom a t. hölgyközönség figyelmét, hogy aki a tavaszi toilette szükségletét (Kosztüm, Pongyola és blouse kelmék) olcsón és az utolsó divat szerint óhajtja kiállítani, tekintse meg az eddig még nem létezett tulzsfolt raktarunkat, amely a legelegánsabb és legfinomabb kelmékből van összehozva, megfelelő olcsó áráért. Az árákról az itt felsorolt néhány cikk szolgáljon felvilágosítással:

120 c. gyapju kelme minden div. színben	— 64 kr.-tól.
120 " " " " csikos	— 84 " "
120 " " " " sima	— 96 " "
140 " " " " costümre	1,68 " "
140 " " " " " "	2,40 " "
Gyönyörű blouse selymek	— — — 89 " "
Sima taftok, minden divat színben	— — 94 " "

Mesaline, Pongies, Luissien, Dühesse, Moire, Antique, selyem Scherge, minden divat színben. Francia Delainok 62 kr. Angol ruhavásznak gyönyörű színekben 46 kr. Varrónőknek! Csipke, selyem aplicatio, zsinórok, bélések és más hozzávalóknál 10% árengedmény. Sajat készítésű paplanok. Tömerdek maradék minden áron.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Színházszemben, Kossuth és Baththyeny-utca sarok.

Nagy Lajos hirdetési irodájából

Csapó-utca 13.

Telefonszámok: Iroda: 335. Lakás: 762. sz.

כשר

A Simonffy-utca 49. sz. házat

három hold földjével együtt

Millencezer forintért meg lehet kapni

A földje maga többet ér 1500 forintnál, nagy udvaru ház, téglaépít és cserepelt fedett régebbi épülettel, mely ma zaban foglal egy rendbeli két szobás, egy rendbeli egyszobás lakást, mellékhelyiségekkel és egy rendbeli udvari lakást szintén mellékhelyiségekkel!

Az első debreczeni kenyérgyár

Széchenyi utca 49. megnyilt.

Telefon 32.

Telefon 32.

A napi árak a következők:
1 kgr. I. rendű fehér kenyér . . 17 kr.
1 " II. " félbarna kenyér 14 " "
1 " III. " munkáskenyér 13 " "

Kenyereimet az eddig is oly kedvelt orosházi házikenyér mintájára hozom forgalomba.

Gyártótelep: Széchenyi-u. 49. Főüzlet: Simonffy-utczai bérház.

Fióközletek: Szent-Anna-utca 60. és Bocskai tér 1. (Czeglédy-ház.)

Orosházi házikenyér sütőde.

Beocsini Portland és Beocsini Román cement

Gipsz,
Vakolati kőpor
Disztégla,

Tűzálló téglá,
Elszigetelő lemez
Kőfedél és aszfalt lemez

és mindennemű építkezési anyag kapható

Lukács Vilmos és Testvére cégnél

Telefon 308.

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Telefon 308.